

Јан Амос Коменки (1592-1670)

Словенски педагог, филозоф, књижевник рођен је у Нивницама у Јужној Моравској 1592.године, а своје детињство провео је у Ухредском Броду. У дванаестој години постаје сироче и бори се сам кроз живот. Мењао је занате, радио на имањима, али истовремено са својих шеснаест година похађао школу у Стражници и Прерову. Био је Љобар ученик латинске школе-својине Чешке браће. Касније уписује Академију у Херборну и Хајделбергу. Био је наставник у школи, следбеник Вивеса и присталица Бекона. С љубављу је проучавао Бекона и Раткеа. Он је био теолог, хуманиста, и борац против средњовековне заосталости. Своје реформистичке идеје-протесте-у борби против католичке цркве давао је кроз дела која је написао и као припадник протестног покрета - "Чешка браћа". Због својих напредних идеја прогнан је из своје земље коју су држали Хабзбурзи. После битке на Белој Гори 1620. прогонство постаје његов живот и његове Чешке браће. Изгубио је кућу, жену и децу, и доживео распад система Чешке браће. Са око 30 000 хиљада припадника лутао је скоро осам година. Много касније, кад су се коначно настанили у Пољској, изабран је за епископа. Уједно је он био и последњи епископ Чешке браће, јер су све наде биле угушене после Вестфалског мира када је Коменском остало само да моли Бога за спас Чешке браће. Умро је 1670.године и иза себе оставио пуно тога.

Прогањали су га сви који нису подржавали његове исказе, док данас многи људи с поносом изговарају и понављају речи Коменског:

"СВУДА НЕКА СЛОБОДА ТЕЧЕ, НАСИЉЕ НЕКА ЈЕ СВЕМУ ДАЛЕКО"

"РАТ ЈЕ ПОТРЕБНО ОДБАЦИТИ, КАО НЕШТО ЗВЕРСКО, ЈЕР ЉУДИМА ПРИСТАЈЕ САМО ОНО ШТО ЈЕ ЉУДСКО"

"ЗАР ПАКАО У ТОМЕ ЈЕ ВОЉА ТВОЈА, ДА МЕЂУ ЉУДИМА ТАКВА НЕРАВНОПРАВНОСТ БУДЕ, ЈЕДНИ ДА ОБИЉЕ СВЕГА ИМАЈУ, БЕЗ РАДА, ДОБРО ДА ЖИВЕ, ДРУГИ ПАК НЕИМАШТИНУ ДА ГУЛЕ"

"ШТО ЖЕЛИМО ЈЕ ТО, ДА СЕ ПОТПУНО И ДО ПУНЕ ЉУДСКОСТИ МОЖЕ ОБРАЗОВАТИ – НЕ ЈЕДАН ЧОВЕК ИЛИ НЕКОЛИКО ИЛИ МНОГО ЉУДИ, ВЕЋ СВИ ЉУДИ... УКРАТКО СВАКО!"

(цитати Коменског)

Рад И дела Јан Амаса Коменског

Иако је много путовао написао је више од 140 дела углавном посвећена педагошким проблемима. Најпознатија су: "Лавиринт света и рај срца", "Велика дидактика", "Материнска школа", "Отворена врата света", "Најновија методика језика", "Свет у сликама"...

Он је расправљао о скоро сваком важнијем педагошком питању, за њега је васпитање представљало главно средство обнове човечанства. Васпитањем се бави од најранијег узраста до смрти појединца и преласка у вечни живот. Расправљајући о овим питањима, први је дао оригиналне идеје и напредна решења, и тиме је означио почетак једне нове епохе и промењеног односа према детету, васпитању и школовању уопште. Први је дао целовит педагошки систем доприневши да се педагогија утемељи као самостална наука. Тако је извршио велики утицај на многе своје савременике и следбенике па се његов рад и данас проучава кроз посебну дисциплину- КОМЕНИОЛОГИЈУ.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com